

השפעת זעקתו של רבי יצחק אלחנן ספקטור זצוק"ל

קדושת רצועות התפילין כראוי.

ומספר ששמע לפני שנים רבות מאדם מבוגר שזכה להיות בן בית אצל מרן הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצוק"ל, שפעם אחת ראה רבי יצחק אלחנן אדם שהחזיק תפילין, ורצועת התפילין נגעה בארץ, ונועק רבי יצחק אלחנן ואמר: "תשמישי קדושה!" ואמר אותו אדם כי מאז שראה את הזעזוע של רבי יצחק אלחנן, [שצעק מפני שלא היה מסוגל לראות זאת] זה השאיר עליו רושם, וכל ימיו לא היה מסוגל לראות רצועת תפילין שנוגעת ברצפה.

ר' שמעון אומר אפילו בארץ עצמו גוללו אצלו שאין לך דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקודש. [צ"ה:]

מרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א אומר שכמו שמצינו לענין ספר תורה שמגודל החיוב לשמור על קדושתו - אם נתגלגל צדו האחד לארץ מותר להרימו אפילו בשבת, כך גם רצועות התפילין שהם תשמישי קדושה, יש לשומרם בקדושתם שלא יגעו בארץ.

התפילין יש בהם קדושה, וממילא גם הרצועות הם תשמישי קדושה, ויש לשמור עליהם שלא יגררו על הארץ.

מרן מעורר על כך שיש אנשים שלא נוהרים להשגיח ולשמור על

לימוד לשמה - קשה אבל כדאי!

אמנם משמע שאילולי המצווה הזו היתה מביאה אותו ללימוד לשמה - היו אומרים שלא כדאי לו לקיים את המצווה הזו!

ונראה מהדברים שכל המעלה של המצוות שלא לשמה הוא רק הכשר-מצווה להגיע ללימוד לשמה! ויתכן שאדם יחיה חיים מלאים בתורה ומצוות - והכל רק הכשר מצווה!!!

הנחמה היחידה היא - דבריו של הנפש החיים [פרקים פ"ג] "שבכל פעם שהוא לומד בקביעות זמן כמה שעות רצופים, אף שדרך כלל היתה כוונתו שלא לשמה, עכ"ז בלתי אפשר כלל שלא יכנס בלבו באמצע הלימוד - עכ"פ זמן מועט - כונה רצויה לשמה, ומעתה כל מה שלמד עד הנה שלא לשמה, נתקדש ונטהר ע"י אותו העת קטן שכיון בו לשמה".

אבל לימוד לשמה באופן קבוע - בדרך כלל על רוב האנשים אי אפשר שהם לומדים לשמה - כי זה לא פשוט בכלל, וצריך לזה עבודה רבה עד מאוד - אבל זה כדאי!

העולם אומרים שאם יאמר אדם שהוא לומד לשמה - התנא ר' מאיר מכחישו! שהרי באבות [פ"ו מ"א] ר"מ אומר שכל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ומי יכול לעיד על עצמו שזכה למה שמובטח שם?

ואיבעית אימא דכ"ע שבת זמן תפילין הוא והכא במצות צריכות כוונה קמיפלגי. [צ"ה:]

הנה הגמרא בפסחים [נ:]: אומרת רבא רמי כתיב "כי גדול עד שמים חסדך", וכתב "כי גדול מעל שמים חסדך", הא כיצד? כאן בעושין לשמה, וכאן בעושין שלא לשמה, וכדבר יהודה, דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה".

הנה לכאורה למ"ד מצוות צריכות כוונה א"כ לימוד תורה שלא לשם מצוה אינו מצוה, וא"כ מדוע אמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אפילו שלא לשמה?

מתרץ מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל שיש הבדל בין הנושא של מצוות צריכות כוונה - שצריך לכוון שעושה רצון ה', לבין הנושא של לימוד לשמה, כמו שהרחיב הגר"ח מוואלוז'ין זצוק"ל.

ולכן מי שלומד אפילו שלא לשמה מקיים מצוות ת"ת, בין למ"ד שאין צריכות כוונה, ואפילו למ"ד שצריך כוונה - זה נחשב כוונה.

חיוב הנחת תפילין בשבת - למי שמחלל שבת

אם הלה יכוון לקיים הנחת תפילין בשבת [ע"י מ"ב ל"א סק"ה]. אך מצד שני יש דעות בפוסקים שיהודי שלא שומר שבת - הרי אין לו את ה'אות' - וממילא הוא מחוייב בהנחת תפילין גם בשבת [ע"י בביאו"ל ס"י שד"מ ד"ה אפילו].

מה גם שיתכן ואדם שטועה וחושב לקיים מצוה ולא להוסיף חדשה - לא עובר באיסור 'בל תוסיף' [מהרי"ל דיסקין פר' ראה].

אך בחולו של מועד שנמנה ארץ ישראל לא להניח, ודאי שכדאי שהמתחזק ההוא יניח תפילין - ויזכה לקיים מצוות קריאת שמע דאורייתא.

לעולם קסבר שבת לאו זמן תפילין הוא וכי שרו רבנן לענין הצלה דרך מלבוש במקום תפילין. [צ"ה:]

אדם העוסק בקירוב רחוקים שהצליח להשפיע על יהודי שיניח תפילין ויקרא קריאת שמע כל יום, התלבט האם לידע את היהודי המתקרב שבשבת אין מניחים תפילין?

הנידון הוא שמא היות ומבלעדי הנחת התפילין הוא גם לא יקרא קריאת שמע, אולי עדיף לשתוק וכך לזכות אותו במצוות קריאת שמע דאורייתא?

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א דן לומר שמצד אחד יתכן שבשתיקתו יכשיל את המתחזק באיסור של 'בל תוסיף' -

ניתן להשתתף בהוצאת העלון - ולזכות ביובי הרבים לתרומות בדברים פלוס באמצעות 'נוה אריה' - פנינים מאירים

לתגובות הערות והארות וכן לקבלת הגיליון במייל ניתן לפנות: peninim88@gmail.com הפנינים מלוקטים ונערכים בשינויי עריכה וקיצור נדרשים